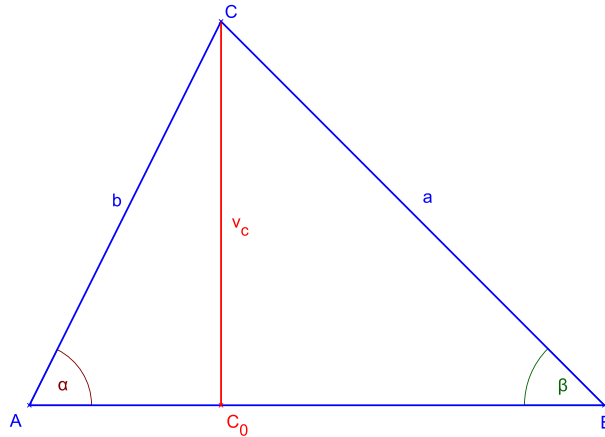

Sínusová veta

Riešiť všeobecný trojuholník znamená vypočítať všetky chýbajúce strany a uhly. Potrebujeme poznať tri údaje (avšak nie tri vnútorné uhly, lebo to by boli iba dva údaje $\rightarrow$ tretí môžeme sami vypočítať pomocou známych dvoch: súčet vnútorných uhlov je 180°), a ostatné sa dajú vypočítať.

Pri riešení všeobecného trojuholníka nemôžeme použiť Pytagorovu vetu, Euklidove vety a ani goniometrické funkcie ostrého uhla – aspoň nie na strany a vnútorné uhly. Dokreslením výšky vzniknú dva pravouhlé trojuholníky, v ktorých tie vymenované vzťahy už sa dajú využiť. Lenže v jednom kroku s nimi nedokážeme vypočítať chýbajúcu stranu alebo uhol. Potrebovali by sme vzťah, ktorý rieši tento problém.

Dokreslime do všeobecného trojuholníka jednu výšku (v_c) a vo vzniknutých pravouhlých trojuholníkoch (CAC_0 a BCC_0) využime goniometrické funkcie. Nakoľko výšku chceme eliminovať (odstrániť), tak tú spojíme so stranou do vzťahu $\Rightarrow$ sínus vnútorného uhla. Potom z obidvoch vyjadríme výšku.

$$\sin \alpha = \frac{v_c}{b} \quad \rightarrow \quad b \cdot \sin \alpha = v_c$$

$$\sin \beta = \frac{v_c}{a} \quad \rightarrow \quad a \cdot \sin \beta = v_c$$

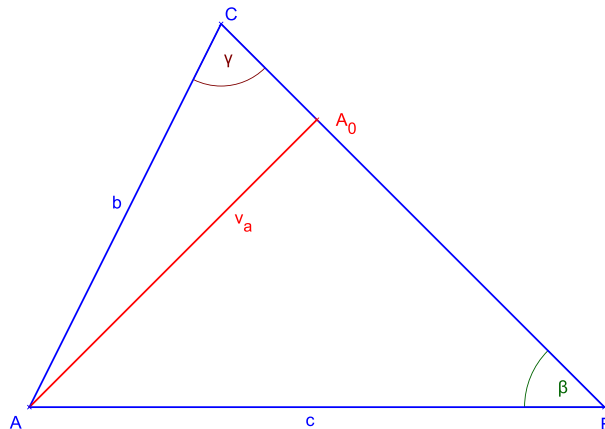
pravé strany sa rovnajú $\Rightarrow$ aj ľavé sa rovnajú

$$b \cdot \sin \alpha = a \cdot \sin \beta \quad /:(\sin \alpha \cdot \sin \beta)$$

$$\frac{b}{\sin \beta} = \frac{a}{\sin \alpha}$$

tento tvar je „rozumnejší“, lebo v zlomkoch sú protiľahlé prvky – strana delená sínusom protiľahlého uhla

Ak napíšeme podobné vzťahy pomocou inej výšky, dostaneme rovnosť iných dvoch podielov.

$$\sin \beta = \frac{v_a}{c} \quad \rightarrow \quad c \cdot \sin \beta = v_a$$

$$\sin \gamma = \frac{v_a}{b} \quad \rightarrow \quad b \cdot \sin \gamma = v_a$$

$$c \cdot \sin \beta = b \cdot \sin \gamma \quad /:(\sin \beta \cdot \sin \gamma)$$

$$\frac{c}{\sin \gamma} = \frac{b}{\sin \beta}$$

V. V trojuholníku pomer strany a sínusu protiľahlého uhla je konštantný. Ten podiel sa rovná priemeru opísanej kružnice.

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2r$$

P. Pri riešení všeobecného trojuholníka vždy využijeme rovnosť dvoch podielov. Ak uhol ideme počítat', lepšie písať hneď prevrátený tvar.

$$\frac{\sin \alpha}{a} = \frac{\sin \beta}{b} = \frac{\sin \gamma}{c}$$

Kedy môžeme sínusovú vetu využiť? Ak poznáme jednu dvojicu protiľahlých prvkov (aj keď jediná známa strana je oproti tretieho neznámeho uhla → vypočítame ho zo súčtu vnútorných uhlov):

a; b; α

a; c; γ

a; α ; β

b; α ; β

c; α ; β

a; b; β

b; c; β

a; α ; γ

b; α ; γ

c; α ; γ

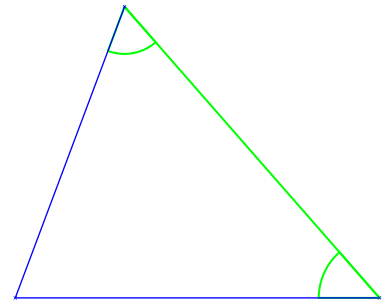
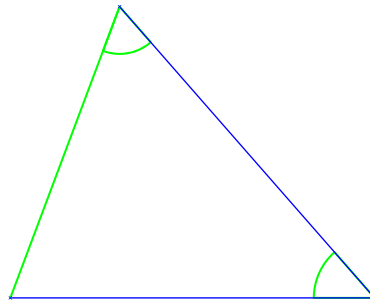
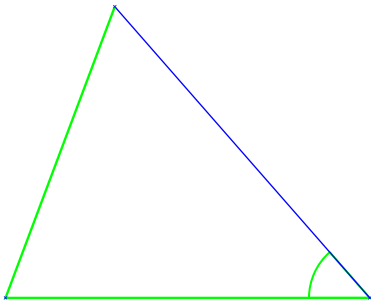
a; c; α

b; c; γ

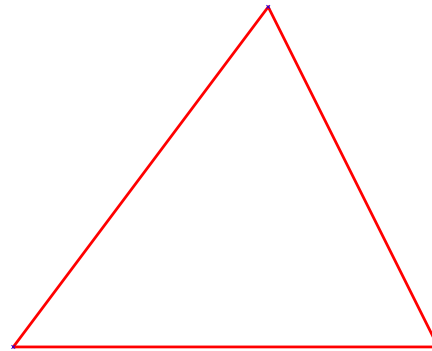
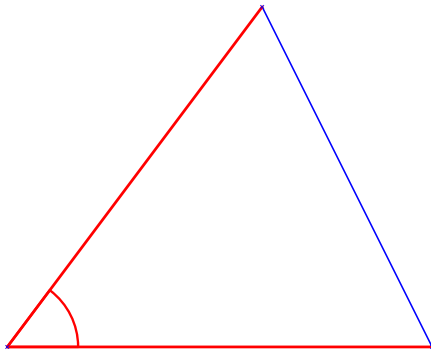
a; β ; γ

b; β ; γ

c; β ; γ

Kedy nemôžeme sínusovú vetu využiť? Ak poznáme dve strany a nimi zovretý uhol alebo všetky tri strany.

Potom ako postupovať a riešiť všeobecný trojuholník v týchto prípadoch? Tento problém rieši ďalšia veta – veta kosínusová.